

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 6Pc/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5421201178
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2022:5421201178.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín, sudkyňou JUDr. Janou Veselou, o návrhu osoby oprávnenej k výžive: X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX Y. XXX, proti osobe povinnej platiť výživné: E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto G., na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Osoba p o v i n n á k výžive je povinná platiť na výživu osoby oprávnenej k výžive sumu 270,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom 20.09.2021.

II. Zameškané výživné za obdobie od 20.09.2021 do vyhlásenia rozsudku vo výške 303,78 eur je osoba p o v i n n á k výžive zaplatiť osobe oprávnenej k výžive v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 8P/93/2019-64 zo dňa 21.01.2020 v jeho výroku I.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.09.2021, sa osoba oprávnená k výžive domáhala, aby súd zvýšil výživné počnúc odo dňa podania návrhu na sumu 500,- eur mesačne.

2/ Osoba oprávnená k výžive návrh odôvodnila tým, že osoba povinná platiť výživné je jej otec. Manželstvo jej rodičov bolo rozvedené právoplatne dňa 06.10.2008 Okresným súdom Žilina, sp. zn. 30P/320/2007. Na základe tohto rozhodnutia bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bola zaviazaný k vyživovacej povinnosti 2.500,- Sk, t.j. 82,98 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci. Od posledného určenia výšky vyživovacej povinnosti ubehli dva roky. Dňa 21.01.2020 jej bola zvýšená vyživovacia povinnosť na sumu 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci, sp. zn. 8P/93/2019. V tom čase bola študentkou strednej školy. Teraz začína študovať na N., čím sa jej podstatne zmenili a narástli náklady spojené hlavne s jej štúdiom. Otec jej neprispieva ničím. Celú starostlivosť o ňu zabezpečuje matka. O príjme otca nemá žiadnu vedomosť. Matka je zamestnaná ako sanitárka v G. a jej mesačný príjem je v čistom 600,- eur. Matka má druhú dcéru, X., ktorá má X rokov. Aj ona je zverená do osobnej starostlivosti matky. Jej otec bol zaviazaný k vyživovacej povinnosti 100,- eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci od 01.11.2019, 10P/41/2017-56.

3/ Vyššie uvedený návrh bol, spoločne s jeho prílohou, ktorú predstavovalo potvrdenie o návšteve školy a potvrdenie o príjme matky osoby oprávnenej k výžive, doručený osobe povinnej k výžive dňa 14.11.2021.

4/ Osoba povinná k výžive na uvedený návrh nijako nereagovala, a to napriek tomu, že súd osobe povinnej k výžive (prostredníctvom policajného orgánu) s návrhom doručil aj uznesenie č. k. 6Pc/10/2021-12 zo dňa 29.09.2021, ktorým bola vyzvaná, aby sa v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadrila k návrhu, a to či uplatnený návrh uznáva alebo nie a v prípade, že ho neuznáva, nech uvedie vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a označí a predloží ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

5/ Súd následne na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal oboch účastníkov konania. Osoba povinná k výžive sa na pojednávanie nedostavila, keď predvolanie na pojednávanie jej bolo doručované na adresu, na ktorej prevzala návrh (R.). Doručovanie na adresu jej trvalého pobytu evidovaného v Registrii obyvateľov SR (H.) súd považoval za nevhodné a neúčelné, keďže v takomto prípade by sa jej zásielka doručovala oznámením na úradnej tabuli H., kde nebýva a býva v obci v okrese R. (Y.), čo preukazuje výsledok doručovania písomnosti Obvodným oddelením PZ v R. (č. I. 18 spisu).

6/ Osoba povinná k výžive predvolanie na pojednávanie na adrese R.. neprevzala v odbernej lehote, pričom neprevzatá zásielka sa súdu vrátila dňa 19.01.2022, ktorý deň je dňom doručenia predvolania s poukazom na ust. § 111 ods. 3 v spojení s § 106 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), ktoré súd aplikoval s poukazom na ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“) a za použitia analógie (predvolanie súd považoval za doručené jeho vrátením z adresy, na ktorej osoba povinná k výžive v skutočnosti býva).

7/ Odhliadnuc od uvedeného, po vrátení nedoručenej zásielky s predvolaním, súd osobu povinnú k výžive na pojednávanie predvolal aj telefonicky, a to dňa 24.01.2022 (úradný záznam na č. I. 34 spisu).

8/ Napriek uvedenému predvolaniu sa osoba povinná k výžive na pojednávanie nedostavila, pričom o odročenie pojednávania nežiadala. Vzhľadom na uvedené súd vykonal pojednávanie len za prítomnosti osoby oprávnenej k výžive.

9/ Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom osoby oprávnenej k výžive, ako aj listinami, ktoré s návrhom súdu predložila osoba oprávnená k výžive a ktoré vyžiadal súd. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom rozsudku tunajšieho súdu č. k. 8P/93/2019-64 zo dňa 21.01.2020.

10/ Súd osobu povinnú k výžive spolu s písomným, ale aj telefonickým predvolaním vyzval, aby predložila doklady o svojich pravidelných mesačných výdavkoch a výdavkoch domácnosti, v ktorej býva a tiež, aby predložila potvrdenie o svojom čistom mesačnom príjme za posledných 12 mesiacov, t.j. za celý rok 2021. Osoba povinná k výžive žiadne doklady súdu nepredložila.

11/ Súd tak, pokiaľ ide o skutkový stav, tento ustálil na základe dôkazov uvedených v odseku 9 tohto odôvodnenia a zistil nasledovné.

12/ Naposledy bolo o výživnom pre osobu oprávnenú k výžive rozhodované pred dvoma rokmi, keď na pojednávaní dňa 21.01.2020 v konaní tunajšieho súdu č. k. 8P/93/2019 bol vyhlásený rozsudok, v ktorom súd osobu povinnú k výžive zaviazal, aby osobe oprávnenej k výžive platila výživné v sume 200,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky v tom čase maloletej osoby oprávnenej k výžive (výrok I. rozsudku). V druhej výrokovej časti bolo rozhodnuté o povinnosti zaplatiť zameškané výživné, v tretej výrokovej časti bol návrh matky vo zvyšku zamietnutý, v štvrtej výrokovej časti bolo rozhodnuté o zmene predošlého rozsudku o výživnom a v piatej výrokovej časti bolo rozhodnuté o trovách konania.

13/ V čase posledného rozhodovania bola osoba oprávnená k výžive študentkou 3. ročníka R., kam dochádzala z Y., kde spoločne bývala so svojou mamou a mladšou sestrou. Matka v danom čase dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 565,- eur, poberala prídavky na dve deti v sume 48,68 eur mesačne a jej pravidelné mesačné výdavky, resp. výdavky celej domácnosti predstavovali výdavky na elektriku (50,- eur), vodu (10,- eur) a koncesionárske poplatky (4,69 eur). Ďalej polročne platila za internet sumu 65,40 eur (t.j. na mesiac sumu 10,90 eur) a Skylink platila ročne v sume 126,50 eur (t.j. na mesiac sumu 10,54 eur), spolu tak všetky tieto výdavky, ktoré súviseli výlučne s bývaním predstavovali

sumu 86,13 eur. Otec nebol evidovaný ako zamestnanec na území SR, ani nebol evidovaný v evidencii nezamestnaných a nepoberal žiadne štátne dávky. Bolo zistené, že sa pracovne zdržiava v X. a neboli zistené žiadne objektívne prekážky, ktoré by mu znemožňovali pracovať. Otec, rovnako ako matka, mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a to na mal. E., v tom čase žiaka ZŠ vo výške 100,- eur mesačne. Výdavky osoby oprávnenej k výžive v predmetnom čase predstavovali cestovné z Y. do G. a späť vo výške cca 15,- eur mesačne, platby za prax každý druhý týždeň 1,35 eur/ deň (t.j. v prípade napríklad 10 pracovných dní išlo o sumu 13,50 eur). Ďalšie výdavky, okrem bežných, predstavovali doplatky na liekoch a sprejoch, keď osoba oprávnená k výžive navštevovala endokrinológiu, alergológiu a kardiológiu.

14/ V súčasnosti je osoba oprávnená k výžive študentkou 1. ročníka O., kde dennou formou študuje študijný program učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry a histórie I. stupeň, bakalársky, so štandardnou dĺžkou štúdia 3 roky, pričom akademický rok trvá od 01.09. do 31.8. (č. I. 2 spisu). V súvislosti so štúdiom sa jej výdavky podstatným spôsobom zvýšili, a to najmä pokiaľ ide o cestovné výdavky a výdavky na ubytovanie v X.. Do X. dochádza prevažne autobusom, pretože vlakové spojenie do X. je zlé (súdu je táto skutočnosť známa z jeho rozhodovacej činnosti). Pri cestovaní autobusom jedna cesta vyšla, aj s prestupmi, cca 10,- eur. V X. nebyva na internáte, ale na priváte s kamarátkou. Ide o jednu izbu v rodinnom dome, za ktorú každá z nich platí sumu 95,- eur mesačne (čo potvrdzuje ňou predložená nájomná zmluva uzavretá s O. dňa XX.XX.XXXX na č. I. 38- 41 spisu) s tým, že v čase on-line vyučovania od druhej polovice septembra 2021 na priváte nebývala a s domácimi sa dohodli na nájomnom vo výške 50,- eur, každá zvlášť. Osoba oprávnená k výžive býva naďalej v rodinnom dome so svojou matkou a mladšou sestrou, naďalej berie rovnaké lieky na srdce a na alergie ako pred dvoma rokmi, ale teraz sa jej zhoršila astma. Pokiaľ ide o lieky na srdce, tie sa doplácajú asi 10,- eur na mesiac a spreje na alergiu sú aj viac ako 10,- eur. Nedávno jej mama kupovala aj okuliare, lebo sa jej zhoršil zrak. Pokiaľ ide o študijnú literatúru, musela si na slovenský jazyk a dejepis požičiavať, resp. fotiť niektoré knihy, pretože sú drahé, stoja aj 30,- eur. Kvôli jej nástupu na vysokú školu kupovali notebook a tlačiareň. Zhrnúc doteraz uvedené, súd na strane osoby oprávnenej k výžive konštatuje podstatnú zmenu pomerov, ktorú predstavujú zvýšené výdavky súvisiace výlučne s jej vysokoškolským štúdiom (nárast cestovných výdavkov, vznik výdavkov na ubytovanie v mieste štúdia a vznik výdavkov na študijné potreby).

15/ Matka osoby oprávnenej k výžive pracuje v G. a jej priemerný čistý mesačný príjem bol v období 1/2021-12/2021 810,- eur, pričom v marci 2021 jej bol vyplatený daňový bonus 545,28 eur, čo v prepočte na mesiac predstavuje 45,44 eur. (č. I. 37 spisu). Matka má aj naďalej, popri osobe oprávnenej k výžive, vyživovaciu povinnosť k svojej mladšej dcére X.. Osoba oprávnená k výžive napriek výzve súdu nepredložila doklady o výdavkoch domácnosti, v ktorej žije so svojou matkou a mladšou dcérou a keďže naďalej žijú v tom istom rodinnom dome ako v čase posledného rozhodovania, súd vychádzal z toho, že tieto výdavky sú obdobné. Na základe uvedeného súd uzaviera, že u matky došlo zmene pomerov, pokiaľ ide o jej čistý mesačný príjem, ktorý s daňovým bonusom prekračuje jej čistý mesačný príjem z obdobia posledného rozhodovania o sumu 290,- eur (810+45,44 mínus 565).

16/ Pokiaľ ide o osobu povinnú k výžive, táto nie je, ani nebola od 20.10.2004 evidovaná ako uchádzač o zamestnanie a nepoberala dávky v hmotnej núdzi, ani žiadne štátne sociálne dávky vyplácané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., pracovisko R., resp. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G. Osoba povinná k výžive je na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny G. evidovaná ako povinná osoba na žiadosti o náhradné výživné, ktoré poberá D., nar. XX.XX.XXXX na dieťa X. od 01.02.2020 a tiež na žiadosti o náhradné výživné, ktoré poberá X., nar. XX.XX.XXXX na dieťa E., nar. XX.XX.XXXX od 01.08.2020 (správy na č. I. 27 a 31 spisu). Osoba povinná k výžive je v Sociálnej poisťovni registrovaná od 01.05.2001 s tým, že rovnako ako v čase posledného rozhodovania nebola a nie je registrovaná ako účastník akéhokoľvek pracovného vzťahu a takisto nepoberala a nepoberá žiadne dávky, ktoré poskytuje Sociálna poisťovňa (č. I. 35-36 spisu) Osoba povinná k výžive na území SR nepodniká, keď v Živnostenskom registri SR sú zapísané tri osoby s menom E. a priezviskom F., avšak každá z nich ukončila podnikanie a posledná z nich 01.02.2017. Vyživovacia povinnosť od času posledného rozhodovania osobe povinnej k výžive neubudla, ani nepribudla. Osoba povinná k výžive, napriek výzve súdu, nepredložila doklady o svojich príjmoch (ani výdavkoch). Na základe uvedeného súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z toho, že hoci osoba povinná k výžive nie je (minimálne oficiálne) zamestnaná, nie je ani čiastočne, či plne invalidná, pretože vtedy by poberala invalidný dôchodok od Sociálnej poisťovne. Taktiež, pokiaľ by bola v hmotnej núdzi, či by bola osobou so zdravotným postihnutím, tak by poberala dávky v hmotnej núdzi, prípadne iné štátne dávky. Na základe uvedeného súd uzaviera,

že osoba povinná k výžive nemá žiadne také zdravotné problémy, ktoré by jej znemožňovali pracovať. Takisto súd uzaviera, že ak táto osoba nepoberá dávky v hmotnej núdzi, či iné štátne dávky, tak nie je osobou v hmotnej núdzi a možno dôvodne predpokladať, že síce pracuje, pretože sa musí nejakým spôsobom živiť, ale nepracuje oficiálne, a to zrejme z dôvodu vyživovacích povinností, ktoré má voči osobe oprávnenej k výžive a E. a ktoré povinnosti si na viac ani neplní. Priemerná mesačná mzda zamestnanca v SR bola v roku 2021 vo výške 1.171,- eur. Na Slovensku sa pod pojmom priemerná mzda rozumie aritmetický priemer všetkých miezd na Slovensku. Preto väčšinou platí pravidlo, že 70% ľudí zarobí menej ako je priemerná mzda v národnom hospodárstve. V danom prípade, keďže osoba povinná k výžive nie je oficiálne zamestnaná neplatí odvody, ani daň z príjmu. Jej možný príjem tak fakticky zodpovedá čistému príjmu, pričom súd vychádza zo záveru, že osoba povinná k výžive dosahuje minimálne taký príjem ako matka osoby oprávnenej k výžive (viac ako 800,- eur), pričom možno dôvodne predpokladať, že ak v čase posledného rozhodovania pracovala osoba povinná k výžive v X., môže tam pracovať aj v súčasnosti a jej príjem je oveľa vyšší. Každopádne z dostupného dokazovania nebolo zistené, že by sa osoba povinná k výžive nemohla podieľať na zvýšených výdavkoch osoby oprávnenej k výžive (takým dôkazom nemôže byť správa, podľa ktorej je osoba povinná k výžive vyplácané náhradné výživné, pretože osoba povinná k výžive sa môže plateniu výživného zámerne vyhýbať, na čo súd usudzuje z toho, že na tunajšom súde sa viedlo trestné konanie č. k. 2T/16/2016, v ktorom bola osoba povinná k výžive oslobodená spod obžaloby, pretože uhradila zameškané výživné na X. a mal. E. a v roku 2013 osoba povinná k výžive vykonala trest odňatia slobody nepodmienečne pre prečin zanedbania povinnej výživy - str. 5 rozsudku tunajšieho súdu č. k. 8P/93/2019).

17. Na zistený skutkový a právny stav veci súd aplikoval nasledujúce ustanovenia Zákona o rodine.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

21. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Postupujúc podľa citovaných ustanovení, súd dospel k záveru, že zistená zmena pomerov na strane osoby oprávnenej k výžive spočívajúca v zvýšení jej výdavkov, ktoré súvisia s jej vysokoškolským štúdiom, je zmenou podstatnou, pre ktorú je potrebné pristúpiť k zvýšeniu výživného. Súd výživné zvýšil o sumu 70,- eur, keď vychádzal z toho, že na zvýšených výdavkoch, ktoré sú minimálne vo výške 140,- eur mesačne (95,- eur ubytovanie, cca 40,- eur cestovné pri cestovaní do školy a späť domov, 15,- eur študijné potreby) by sa mali podieľať obaja rodičia, pričom matke umožňuje podieľať sa na týchto

zvýšených výdavkoch jej zvýšený príjem (zohľadňujúc, že má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť) a pokiaľ ide o osobu povinnú k výžive, ako už bolo uvedené, súd vychádzal z toho, že táto osoba je ako druhý rodič povinná v situácii, keď jej v tom nič objektívne nebráni, aby zabezpečovala potreby svojho dieťaťa a za týmto účelom vykonávala akúkoľvek zárobkovú činnosť.

26. Súd zvýšil výživné o sumu 70,- eur počnúc dňom podania návrhu, t.j. od 20.09.2021, v dôsledku čoho vzniklo zameškané výživné za obdobie od 20.09.2021 do vyhlásenia rozsudku vo výške 303,78 eur. Zameškané výživné súd uložil osobe povinnej k výžive zaplatiť v plnej výške do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, zohľadňujúc jednorázové zvýšené výdavky osoby oprávnenej k výžive na kúpu notebooku a tlačiarne.

27. Rozhodnutím o zvýšení výživného dochádza k zmene rozsudku tunajšieho súdu č. k. 8P/93/2019-64 zo dňa 21.01.2020 v jeho výroku I.

28. Pokiaľ sa osoba oprávnená k výžive domáhala zvýšenia výživného nad sumu priznaného výživného, súd v prevyšujúcej časti o výživné v sume 230,- eur (žiadaných 500,- eur mínus priznaných 270,- eur) návrh ako nedôvodný zamietol, pretože určené výživné, pri existencii súčasnej vyživovacej povinnosti matky, súd považoval za dostatočné na pokrytie všetkých výdavkov osoby oprávnenej k výžive.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).